

رام - بیستم و، ششم مهر

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادر) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادر برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنادردهی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی ای معنادر از سالگرد رخدادهای معنادر تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- ۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- ۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- ۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیست و هشتم مهر

روز آدینه ۱۲۲۷/۷/۲۸ (۲۲ ذیقعدہ ۱۲۶۴ق) ناصرالدین شاه حکمی صادر کرد و میرزا تقی خان را به القاب امیر کبیر و اتابک اعظم سرافراز کرد. فرمان شاه چنین بود: «ما تمام امور ایران را به دست شما سپردیم و شما را مسوول هر خوب و بدی که اتفاق می افتد می دانیم. همین امروز شما را شخص اول ایران کردیم و به عدالت و حسن رفتار شما با مردم کمال اعتماد و وثوق داریم. به جز شما به هیچ کس دیگر چنین اعتقادی نداریم و به همین جهت این دستخط را نوشتیم.»

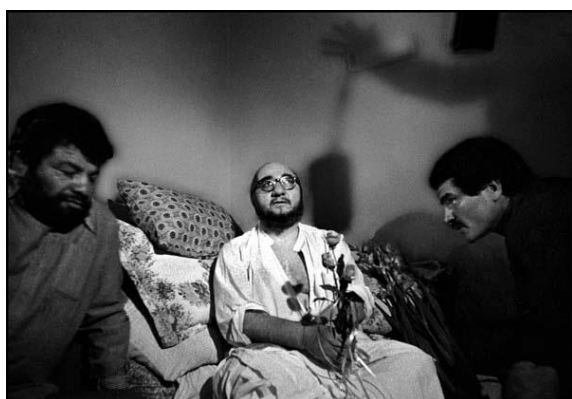

امیر کبیر و
ناصرالدین شاه

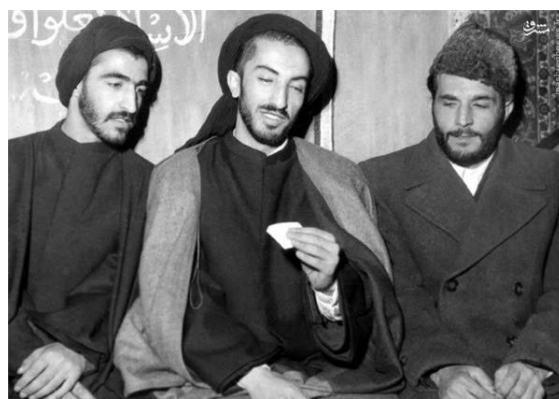
حدود چهل سال بعد، روز یکشنبه بیست و هشتم مهر ۱۲۶۸ ناصرالدین شاه که در راه برگشت از فرنگ بود در یک فرسخی تبریز حالش به هم خورد و بیمار شد. عین الدوله که از دوستان مظفرالدین میرزا ولیعهد بود و همراه وی برای شنیدن خبر مرگ شاه دقیقه شماری می کرد با خوشحالی خبر مرگ شاه را برای مظفرالدین میرزا برد، که قضیه به زودی پس از بهبود شاه برملا شد و مایه ای اوقات تلخی شدید ناصرالدین شاه شد و دستور داد فرمانفرما به سراغ او برود و یک توسری به او بزند!

روز یکشنبه بیست و هشتم مهر ۱۲۸۵ مشروطه خواهان حاجی میرزا رحیم امام جمعه تبریز را که با آزادیخواهان دشمنی می‌ورزید از این شهر راندند. سه سال بعد در ۱۲۸۷ جبهه‌ی مستبدینی مانند او قدرت گرفت و محمدعلی شاه ضمن اعلامیه‌ای نوشت که «چون پیرو احکام مقدس اسلام می‌باشیم و چون علماء اعلام نموده‌اند مشروطیت خلاف شریعت است، لذا انصراف خود را از مشروطه اعلام می‌داریم.» و این مقدمه‌ی به توپ بستن مجلس و کودتای منتهی به استبداد صغیر بود.

در چنین روزی به سال ۱۳۱۴ ایران با کشور آرژانتین روابط سیاسی برقرار کرد، در ۱۳۲۷ برگ دادخواستی در ساری به نام سید مجتبی نواب صفوی (فرزند جواد، ۲۹ ساله دارای عیال بدون اولاد ساکن تهران خیابان امیریه کوچه اسلحه‌دار باشی) صادر شد که او را به خاطر «ورود به عنف به دبیرستان ایران‌دخت» و تلاش برای به هم زدن آن مدرسه به دو سال حبس و پنج هزار ریال غرامت نقدی محکوم می‌کرد.

صادق خلخالی در آغاز انقلاب

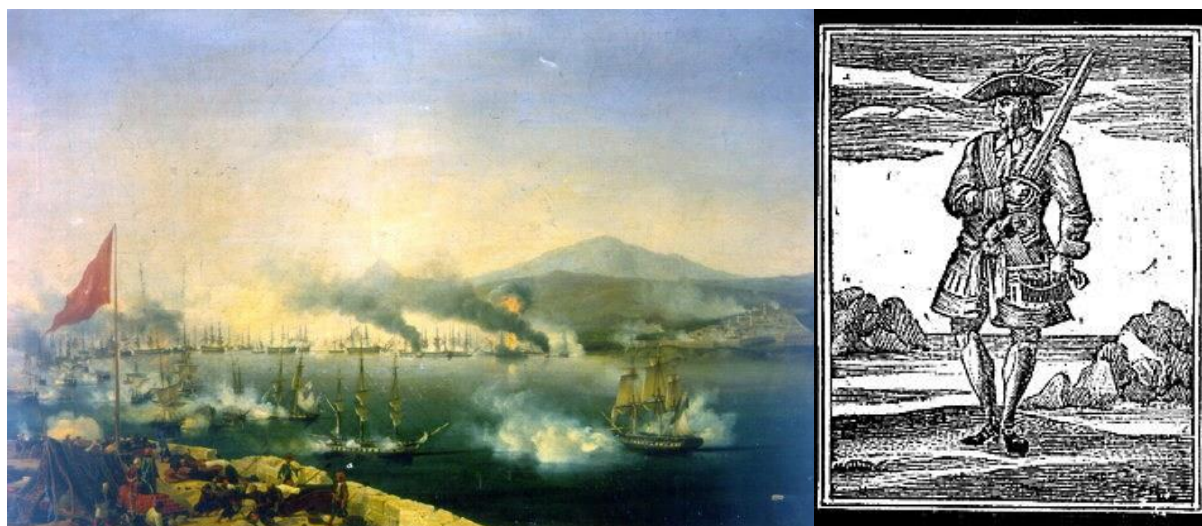

نواب صفوی و خلیل طهماسبی

در ۱۳۴۱ ولیعهد هلند وارد ایران شد و از نقاط زلزله‌زده‌ی قزوین دیدن کرد. در همین روز روحانیونی که مخالف حق رای زنان بودند تلگرافهای تندی به امیر اسداله علم نخست وزیر فرستادند که مشهورترین‌شان به آیت‌الله خمینی تعلق داشت که در آن نوشته بود: «در تعطیلی طولانی مجلسین دیده می‌شود دولت اقداماتی را در نظر دارد که مخالف شرع اقدس و مباین صریح قانون اساسی است. مطمئن باشید تخلف از قوانین اسلام

و قانون اساسی و قوانین موضوعه مجلس شورای ملی برای شخص جنابعالی و دولت ایجاد مسئولیت شدید در پیشگاه خداوند قادر و قاهر و نزد ملت مسلمان و قانون خواهد کرد. در خاتمه یادآور می‌شود که علمای اعلام ایران و اعتاب مقدسه و سایر مسلمین در امور مخالف با شرع ساکت نخواهند ماند.» این اعلامیه در دویست هزار نسخه در تهران پخش شد و کسی که مدیریت چاپ و پخش آن را بر عهده داشت آقای صادق خلخالی بود.

در روز بیست و هشتم مهر ماه سال ۱۰۹۹ جان راکام (تصویر زیر راست) مشهور به کالیکو جک دزد دریایی مشهور کارائیبی اسیر نیروی دریایی سلطنتی انگلیس شد. در ۱۱۹۷ عهدنامه‌ی ۱۸۱۸ م. مرز میان آمریکا و کانادا را تثبیت کرد، و در ۱۲۰۶ ناوگان روسیه، فرانسه و انگلستان در نبرد ناوارینو بر نیروی دریایی عثمانی غلبه کردند. این آخرین جنگ دریایی مهمی بود که کشتی‌های چوبی در آن نقش ایفا می‌کردند (تصویر زیر چپ).

در سال ۱۳۱۴ راهپیمایی بزرگ کمونیستهای چین به پایان رسید و در نتیجه هفت هزار نفری که از صد هزار نفر اولیه زنده مانده بودند به قلمرو زیر نفوذ کمونیستهای متحد شوروی وارد شدند. در ۱۳۲۰ به دنبال حمله‌ی چریکهای صرب به قوای آلمانی در شهر کراگویواچ در صربستان، آلمانی‌ها بیش از ۲۷۰۰ نفر از مردان شهر را گروگان گرفتند و چون چریکها خود را معرفی نکردند، همه را اعدام کردند (تصویر بالا)، و در ۱۳۲۳ ارتش سرخ بلغراد را از آلمانی‌ها گرفت.

در ۱۳۳۱ در اثر شورش مائو مائو در کنیا دولت استعماری این قلمرو اعلام وضعیت فوق‌العاده کرد. در ۱۳۴۰ روسیه اولین موشک قاره‌پیمای خود را از زیردریایی شلیک کرد، در ۱۳۴۱ ارتش چین به لاداک حمله برد و نبرد بین هند و چین را آغاز کرد و در ۱۳۹۰ شورشیان لیبی معمر قذافی را دستگیر کردند و بعد از بدرفتاری با او اعدامش کردند.

راست: ارسطو اوناسیس
چپ: معمر قذافی

در چنین روزی به سال ۱۲۵۲ دانشگاه‌های ییل، پرینستون، کلمبیا، و راجرز برای نخستین بار قوانین بازی فوتبال را تدوین و استانده کردند، در ۱۳۲۶ کمیته‌ی بررسی فعالیت‌های ضدآمریکایی فهرستی از سینماگران مشکوک به فعالیت کمونیستی فراهم کرد که به سانسور و از کار بیکار شدن یک فهرست سیاه طولانی انجامید. در ۱۳۴۷ هم ژاکلین کندی بیوه‌ی رئیس جمهور پیشین آمریکا با ارسطو اوناسیس از ثروتمندترین مردان دنیا ازدواج کرد.

نعیم فراشری

آندرئی کولموگوروف

آرتور رمبو

روز بیست و هشتم مهرماه سالگرد تولد علی محمد باب (۱۱۹۸)، نعیم فراشری شاعر آلبانیایی (۱۲۲۵)،

آرتور رمبو شاعر فرانسوی (۱۲۳۳)، و تولد عنایت‌الله خان سراج سردار کابلی (۱۲۶۷) است. جالب آن که نعیم فراشری در همین روز به سال ۱۲۷۹ درگذشت. پل دیراک فیزیکدان آمریکایی (۱۲۶۳) و آندرئی کولموگوروف ریاضیدان روس (۱۳۶۶) هم در این روز از دنیا رفته‌اند